

V žižkovských hospodách se scházeli bohémové i vrazi

03.07.2022

Autor světoznámého románu, popravčí nacistů, vrah i vilná servírka Irča. To byla skladba rázovitých figurek, které obývaly žižkovské hospody.

Legendárních žižkovských hospod jsou desítky, možná stovky. Je to svět bohémů, proletářů a dalších zvláštních postav, které svéráznou čtvrt' vždycky obývaly a stále obývají. Jednu zajímavou persónu potkávali návštěvníci restaurace Kabinet v ulici Jana Želivského — tam, kde ústí ulice Na Parukářce. Na počátku 50. let, kdy se hostinec jmenoval Union, byl jeho vedoucím jistý František Nenáhlo. Na Žižkově bydlel přechodně a nikdo ho moc neznal. Občas točil pivo, občas si povídal s návštěvníky, staral se o chod hospody a také dost pil. Lidé netušili, že se myšlenkami často vrací na konec války. Svěřil se málokomu. Jen hrstka štamgastů znala jeho předešlou práci. Vedoucí Unionky byl totiž v letech 1945—1948 mistrem popravčím u mimořádného lidového soudu. Jeho ruce poslaly na věčnost kolem stovky odsouzených, často válečných zločinců či kolaborantů, a to včetně nejvyšších nacistů, jako byli K. H. Frank a Kurt Daluge, zastupující říšský protektor, který nahradil Reinharda Heydricha. Po válce byli oba za masivní vraždění během heydrichiády, jež vyvrcholilo vypálením Lidic a Ležáků, posláni na pankráckou šibenici právě do rukou kata Františka Nenáhla.

Nenáhlo, rodák z Domašína u Vlašimi, byl také výtečník. Už jako mladistvého ho odsoudili za pokus o znásilnění a krádeže. Vyučil se zedníkem, kvůli pití mu ale brzy byla nařízena ochranná léčba. Nenáhlo pil však dál. V rodném Domašíně napadl na zábavě německého poddůstojníka a větší část války proseděl ve vězení. Jako kat působil dva roky, ale i odsud ho vyhodili. Důvodem byl alkohol, ale také nelegální prodej oprátek. Protože ho to pořád táhlo do hospod, v roce 1948 se stal správcem pražské vinárny Gotzinger a dalších podniků. Zemřel náhle 13. května 1961 ve věku 47 let. Pravděpodobně se upil.

Další ponurá postava žižkovských hospod je spojena s restaurací U Svahu v ulici Víta Nejedlého. Psal se rok 1959 a Žižkov zalila vlna strachu. Přesně v neděli 13. září popíjel v hospodě sedmatřicetiletý Stanislav Stárek. Už šestým rokem bydlel naproti v č. p. 16. Když měl v sobě několik piv, vyšel na ulici, kde si všiml devítileté Aničky. V podvečer se vracela z pouličních dobrodružství s kamarády domů. Stárek děvčátko oslovil. Zнала jej dobře, vždyť bydlel u nich v domě a táta s ním občas chodil naproti na pivo. Zrovna jako dnes, nebylo se čeho bát. Muž nabídl Aničce oříšky a pozval ji domů. Tak šla. Stárek ji ale u sebe doma povalil na zem, znásilnil a poté zabil. Z bytu odešel zpátky do lokálu a objednal si pivo. Když padal soumrak, žertoval s výčepním, zatímco lhostejně pozoroval zoufalého otce, jak se shání po Aničce a volá policii. Když po dvou či třech dnech začala kriminálka prohledávat byty nájemníků, měla podezření právě na Stárka. Věděli, že se rád napije i že už byl trestaný. Nikdo neotvíral, tak vyrazili dveře. Mrtvá Anička ležela na zemi. V ruce chomáč cizích vlasů, za nehty pachatelovu kůži, hlavu napadrť rozbitou kladivem, které se válelo opodál pokryté zaschlou krví. Stárek dopadli ve Strančicích za Prahou opilého, ke všemu se hned přiznal. Za měsíc po vraždě, přesně 10. října 1959, byl oběšen.

Žižkovské hospody jsou také místem, kde se občas zrodila významná historická událost. Na svět tu přicházel třeba světoznámý Švejk. Milovník piva a hospodského života Jaroslav Hašek psal úplně první řádky slavného románu ve Šnorově hospodě, která sídlila na adrese Husitská 74 a v nájmu ji měl světoběžník Karel Šnor. V nedalekém hostinci U Bílého beránka, který byl schovaný v dnešní Roháčově č. p. 17, byl zase v březnu 1872 založen žižkovský Sokol. Když pak sokolové připravovali své první vystoupení, cvičili také v hospodě — U Prokopa na Prokopově náměstí. A protože „bratři“ neměli tehdy tělocvičnu, dalších sedm let vystupovali opět v žižkovských hospodách, například v sídle dnešního Divadla Járy Cimrmana ve Štítného ulici, kde býval hostinec U Rytíře Dalimila, následně pojmenovaný U Jana Lucemburského.

Legendárních hospod byly na Praze 3 a hlavně na Žižkově spousty. Třeba U Zeleného stromu, kterou k zemi poslala demolice v 70. letech. Nebo U Lipan, U Žižkova dubu, U Babičky, U Bárů či U Slovanské lípy na Tachovském náměstí, která je nejdéle fungujícím hostincem na Žižkově. A ještě krátce k hospodě U Svahu — tam podle pamětníků měli v 60. či 70. letech servírku Irču, která si ráda brala štamgasty do skladu. Buď si přivydělávala, nebo ji to zkrátka bavilo.